

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB31 : 1854

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB31 : 1854", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 26*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2009 , s. 150.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb31-txt-shoot-n103.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 26

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Min Opgaves Vanskelighed.

Alt Alt hvad jeg seer omkring mig – dog blæse være med Det, Sligt skulde ikke beskjeftige mig Stort – men Alt, Alt, Alt hvad jeg har læst og hørt om (Socrates ene undtagen og i Christend. Jesus Xstus, thi Apostelen gjør ikke Undtagelse) har bestandigt havt Opgave saaledes: man har Noget man kalder Sag, eller man har i stor og høi og dyb Forstand Sag.

Opgaven er saa, Maalet, hvortil der stræbes: at interessere Mskene der for, at vinde dem der for, at faae deres Deeltagelse o: s: v: Til den Ende anstreges, om jeg tør sige, enhver Sene enhver Muskel, eller udspiles ethvert Seil.

Dette er altsaa Opgaven. Derimod har den saaledes Stræbende ikke paa samme Tid nogen end mindre en lige saa energisk Forestilling om, at Mskenes Interesse, Deeltagelse o: s: v: er et Misligt, er den visse Vei til Vrøvl og Piat og Charakterløshed, at Mskenes Deeltagelse i Forhold til Idealitet ikke er at forøge den, bevare den, nei at fortære den og omsætte den i Ubetydelighed, Vrøvl o: s: v:.

Det gaaer saa saaledes til, at en saadan Stræbende arbejder af al Magt for at vinde Mskenes Deeltagelse – 10, 20, eller efter hans Intensitets Proportion, 50, 100, 200 Aar efter viser Historien ganske rigtigt, hvad Sandhed er: at msklig Deeltagelse er Veien til at faae Idealitet ødelagt, omsat i Piat og Galimathias.

Men denne Bevidsthed havde hiin Stræbende ikke, da han begyndte. Intet, intet, intet Msk, om hvem jeg har læst, havde da han begyndte denne perspektiviske Bevidsthed om hvad ellers først Historien oplyser.

Dette vil sige: alt alt alt Menneskeligt hvad jeg har læst om (Socrates ene undtagen) har kun havt umidd. Bevidsthed i Forhold til deres Opgave, ikke en reflekteret Bevidsthed, kun umidd. Begeistring ikke en reflekteret Begeistring: de stode ved Begyndelsen. – Historien lærte saa os Enden paa Historien: Socrates kjendte Enden paa Historien da han stod ved Begyndelsen – der begynder han.

Men naar saa er, er (o, Socrates!) Opgaven i anden Potens anstregende. En blot umiddelbar Begeistret ham vilde en saadan reflekteret Bevidsthed dræbe saa han besluttede slet Intet at gjøre. Med kjerlig Omsorg er det skjult for den umiddelbart Begeistredes Øine, hvad Enden vil blive, o, hvis han kunde see Enden, hans Begeistring vilde døe.

Frygtelige Anstrengelse: paa samme Tid som dog Opgaven er at forholde sig til Msk, at gaae som jo Socrates forstod sit Liv, i guddommelig Ærende – paa samme Tid at skulle vogte sig for Mskene, fordi man veed lige saa vist som Historien nogensinde har oplyst det i Forhold til nogen længst afdød Begeistrets Stræben, at Mskenes Deeltagelse er Veien til Vrøvlet. Ak, ja og saaledes er det; som et Msk. med hver Dag han lever kommer sin Død et Skridt nærmere (thi Døden er vis nok) saaledes kommer for hvert Msk., hvis Deeltagelse vindes, Vrøvlet eet Skridt nærmere – Vrøvlet, dette Visse, der venter enhver Idealitet.

* *

Men naar jeg saa tænker paa mig selv, kan jeg stundom blive ganske angst og bange for mig selv: hvorfra har dog et Msk i en yngre Alder en Bevidsthed, som man skulde synes der behøvedes et langt langt Liv for at vinde – hvis den ellers naaes paa den Maade. »Hvorledes kom han til [at] begynde« det er dette Spørgsmaal, som mine Pseudonymer bestandigt oplyste i Forhold til de E[x]traordinaire for at lære Noget af dem. Og nu jeg, hvorledes kom jeg til at begynde? Ak, hvor veemodigt, hvad jeg saa ofte veemodigt maatte sige mig selv i en tidligere Tid: ak, jeg var aldrig ung; da jeg var en Yngling var jeg et Tusind Aar ældre end en Olding! Og saaledes maa jeg ogsaa, veemodigt, sige mig selv: jeg har dog egl. aldrig været Msk! Trang til det Sociale og umiddelbar Tro paa Mennesker har jeg aldrig haft – og dog (see det kan man kalde en Modsigelse!) dog er jeg en Begeistret, ja i Sandhed en Begeistret.

* *

Hvis jeg var en umidd. Begeistret, hvis [jeg] blot havde ligefrem Opgave, ikke den reflekterede: hvor brillant, om jeg saa tør sige, stod da ikke min Sag nu, Alt er saa gunstigt som muligt for at kunne vinde Mskenes Deeltagelse.

See engang – Ministeren for Cultus er mig hengiven. Martensen er blevet Biskop; han føler meget godt, at han er blevet protegeret, at han er vanskelig stillet – alt Dette gjør, at han vilde være meget tilbøilig til at

gjøre mig Alt saa let som muligt. I Folket er Forestillingen for mig, ja i Grunden er den mig meget fordeelig; thi just det, at jeg har fundet mig [i] at lade mig udlee o: s: v:, det begynder at vende sig om, og at komme mig til Gode, som altid et Folk, for ret at skulle skjenke En sin Gunst, bedst behøver først at have faaet Lov til at gjøre ham Uret. Fremdeles er ogsaa i denne Henseende Martensens Udnævnelse mig gunstigt, fordi man nu er tilbøieligere til at lade det komme mig til Gode, at jeg Ingenting er, at jeg har arbeidet gratis o: s: v: ∴ jeg vilde kunne faae Pathos her. O: s: v: O: s: v:

Men naar Opgaven er redupliceret, saa er alt dette kun en Anstrengelse mere, forsaavidt der skal stødes fra.

Nei, Msk. har jeg dog egl. aldrig været. Og der er ogsaa noget, om man saa vil, Umenneskeligt i dette: et ungt Msk, der – og denne Tanke gaaer tilbage i min tidlige Tid – har den Tanke: der gives Msker, hvis Bestemmelse er at offres paa de Andre.